



Piše: Tanja Popec
Foto: Mihael Sokol

UPOZNAJMO NAŠE BISKUPIJE I NJIHOVE PASTIRE

Crkva u Hrvatskoj 2010.

Uspostave novih biskupija i imenovanja novih biskupa u Hrvatskoj prilično su promijenili sliku hijerarhije i preoblikovali kartu i granice pojedinih biskupija. U ovom prilogu želimo na jednome mjestu prikazati sve (nad)biskupije i ostale crkvene i administrativne jedinice u Hrvatskoj. Nije nam želja ulaziti u dublje povijesne analize, nego čitatelju vjerniku dati temeljne informacije, da na jednostavan način stekne osnovnu sliku o svim našim (nad)biskupijama i (nad)biskupima. Katolička crkva u Hrvatskoj je teritorijalno podijeljena u pet nadbiskupija i 12 biskupija. One tvore četiri metropolije: Zagrebačku, Splitsku, Đakovačko-osječku i Riječku, te samostalnu Zadarsku nadbiskupiju i Vojni ordinarijat.

TERMINOLOGIJA

• Biskupija ili dijeceza

Prema Zakoniku kanonskog prava, "biskupija je dio Božjega naroda koji se povjerava na pastoralnu brigu biskupu u suradnji s prezbiterijem" (kan. 369). Biskupija je podijeljena u župe. Podrijetlom grčka riječ, *dioikesis* – gospodarstvo, kućanstvo; upravljanje, u Rimskom carstvu to je bila administrativna jedinica, a u crkvenoj terminologiji znači biskupiju. Pojam *biskup* prijevod je grčkoga *episkopos* – nadglednik. Za biskupa pojedine biskupije koristi se i izraz *mjesni ordinarij* – osoba koja stoji na čelu neke partikularne Crkve. Ordinarijat je naziv za sjedište ureda mjesnog biskupa. Biskupi se nazivaju *dijecezanski* ako im je povjerena briga za neku biskupiju; ostali se nazivaju *naslovni* (kan. 376).

• Nadbiskupija ili arhidijeceza

Određena biskupija može postati nadbiskupijom iz povijesnih ili organizacijskih razloga. Nadbiskupija je i sjedište metropolije, a time nadbiskup postaje metropolit. No, postoje i nadbiskupije koje nisu u sastavu određene metropolije, već su izravno pod vlašću Svete Stolice (npr. Zadarska nadbiskupija).

• Metropolija

Sa svrhom promicanja zajedničke pastoralne djelatnosti različitih susjednih biskupija i zbog unaprjeđenja međusobnih odnosa dijecezanskih biskupa, susjedne se biskupije združuju u crkvene pokrajine omeđene određenim područjem, u metropolije (usp. kan. 431). Na čelu joj je metropolit, nadbiskup nadbiskupije koja je u sastavu metropolije. Biskupi drugih biskupija u metropoliji su sufragani.

• Sufragan i sufraganska biskupija

Biskupija u sastavu metropolije: pojam *sufragan* podrijetlo vuče iz latinskog jezika (*suffragari* – glasovati). U našem kontekstu znači biskupa koji je podređen nadbiskupu.

• Vojni ordinarijat

Dok su mjesne, tj. partikularne Crkve vezane uz određeno područje, Vojni ordinarijat pripada u tzv. *personalne biskupije*. Njegove granice nisu teritorijalne, već se odnose na osobe koje pripadaju ovoj crkvenoj zajednici. To konkretno znači pastoralnu skrb za pripadnike oružanih snaga u nekoj državi. Vojni ordinarijat u kanonskoj pravu izjednačuje se s biskupijom; na čelu ima biskupa, vojnoga ordinarija.

ZAGREBAČKA METROPOLIJA

1. Zagrebačka nadbiskupija (Archidioecesis Zagrebiensis)

U rimsko doba na području današnje Zagrebačke nadbiskupije prostirala se pokrajina Pannonia Savia sa središtem u Sisciji (danas grad Sisak). Na tom se području kršćanstvo počelo širiti već tijekom III. stoljeća. Nakon pada Sirmiuma 441. godine Siscia se pridružila metropoliji u Soloni (Solin). Tijekom seobe naroda (VI./VII. st.) ta se biskupija gasi, a nastojanja da se obnovi na I. splitskom saboru godine 925., za vrijeme kralja Tomislava, nisu uspjela. Mađarski kralj Ladislav, odijelivši na crkvenom polju Posavsku Hrvatsku od metropolije u Splitu i ostalih dijelova Hrvatske, utemeljio je godine 1094. Zagrebačku biskupiju, prvi biskup bio je Duh, a biskupija kao sufraganska podvrgnuta metropoliji u Ostrogonu u Mađarskoj. Godine 1180. Zagrebačka biskupija ušla je u Kaločku metropoliju, u kojoj je ostala sve do 11. prosinca 1852. godine, kad ju je papa Pio IX. uzdigao na razinu nadbiskupije i metropolije. Bilo je to



Kardinal Josip Bozanić,
zagrebački nadbiskup



Mons. dr. Valentin Pozaić,
zagrebački pomoćni biskup

vrijeme probuđene nacionalne svijesti, kada je Hrvatski sabor, unatoč protivljenju Mađara, ustrajao na osamostaljenju. Prvi nadbiskup i metropolit zagrebački bio je Juraj Haulik. Sadašnji nadbiskup kardinal Josip Bozanić



Mons. dr. Ivan Šaško,
zagrebački pomoćni biskup

76. je nadbiskup zagrebački. Katedrala na zagrebačkom Kaptolu posvećena je Uznesenju BDM na nebo, a suzaštitnik je sv. Stjepan, kralj. U njoj se nalazi grobnica sa zemnim ostacima hrvatskih velikana: hrvatski mučenici Petar Zrinski i Fran Krsto Frankopan,



Mons. Mijo Gorski,
zagrebački pomoćni biskup

Ivan Antun Zrinski, Eugen Kvaternik, te zagrebački nadbiskupi bl. Alojzije Stepinac, Franjo Šeper i Franjo Kuharić. Teritorij Zagrebačke nadbiskupije smanjen je nakon osnivanja Bjelovarsko-križevačke biskupije i ponovne uspostave Sisačke biskupije. Trenutno ima milijun i 100 tisuća vjernika, 203 župe, 264 svećenika i isto toliko redovnika, te 40 svećenika drugih biskupija.

2. Varaždinska biskupija (Diocesis Varasidnesis)

Varaždinsku biskupiju papa Ivan Pavao II. utemeljio je 5. srpnja 1997. godine, a prvim biskupom imenovao je mons. Marka Culeja. Sjedište biskupije je u Varaždinu, gdje se nalazi i katedrala posvećena Uznesenju BDM na nebo. Zaštitnik biskupije je sv. Marko Križevčanin, koji se slavi 7. rujna, a suzaštitnik bl. Alojzije Stepinac, čiji je blagdan 10. veljače. Biskupija ima 104 župe, oko 130 dijecezanskih svećenika, na njezinu području djeluje i 25 redovničkih svećenika, nekoliko braće redovnika i oko 130 redovnica.



Mons. Josip Mrzljak,
varaždinski biskup

3. Sisačka biskupija (Diocesis Sisciensis)

Papa Benedikt XVI. 5. prosinca 2009. godine ponovno je uspostavio Sisačku biskupiju. Sisačkim biskupom imenovan je mons. Vlado Košić, ranije zagrebački pomoćni biskup. Sv. Kvirin zaštitnik je Biskupije i grada Siska. Katedrala je posvećena Uzvišenju Svetog Križa. Sisačka biskupija ima 58 župa, 55 svećenika – dijecezanskih i redovničkih. Broji oko 180 tisuća vjernika.



Mons. dr. Vlado Košić,
sisački biskup

4. Bjelovarsko-križevačka biskupija (Diocesis Bellovariensis-Crisiensis)

Ovo je najmlađa biskupija u Hrvatskoj, utemeljena 5. prosinca 2009. godine. U 56 župa živi oko 185.000 katolika, za koje se brine 55 svećenika. Sjedište biskupije je u Bjelovaru, u kojem je i Katedrala sv. Terezije Avilske, dok je konkatedralno sjedište u Križevcima, a konkatedrala dosadašnja crkva sv. Križa. Zaštitnik biskupije je sv. Marko Križevčanin.

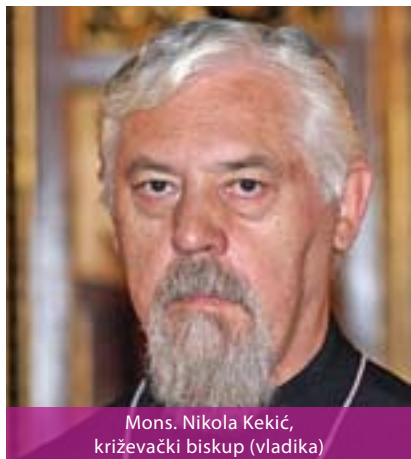


Mons. dr. Vjekoslav Huzjak,
bjelovarsko-križevački biskup

5. Križevačka biskupija (Diocesis Crisiensis Graecis ritus Catholicorum)

- za vjernike grkokatoličkog obreda

Križevačkoj biskupiji pripadaju vjernici istočnoga, bizantskog obreda – grkokatolici. Ova biskupija obuhvaća grkokatolike koji, osim u Hrvatskoj, žive u grkokatoličkim župama u BiH i Sloveniji. Danas, kao sufragana, pripada Zagrebačkoj metropoliji. Povijesno, Križevačka biskupija nastavlja se na Marčansku biskupiju. Grkokatoličku Crkvu u Hrvatskoj organizirali su oni



Mons. Nikola Kekić,
križevački biskup (vladika)

kršćani grčko-slavenskog obreda koji su u XVI. i XVII. stoljeću ostavili svoja sela u Dalmaciji i Bosni te prebjegli pred Turcima u slobodne krajeve hrvatske Vojne krajine. Središta grkokatoličkoga crkvenog života bila su Marča, kao prvo sjedište biskupa od 1611. godine nakon sklapanje unije s Rimom, Pribić kraj Žumberka te Križevci, gdje je 1777. ustanovljena Križevačka biskupija za vjernike istočnog obreda. Prvi biskup (vladika) bio je Simeon Vratanja, koji je u studenom 1611. krenuo u Rim i pred kardinalom sv. Robertom Belarminom ispovjedio katoličku vjeru i prihvatio rimskoga papu za vrhovnoga glavara Crkve, kako je to bilo i prije crkvenog raskola 1054. godine. Papa Pavao V. imenovao je Simeona za biskupa katolika grčkog obreda u Hrvatskoj, Slavoniji i Žumberku sa sjedištem u Marči. Danas Križevačka biskupija ima oko 21.000 vjernika, najveći dio njih je u Hrvatskoj. Po narodnosti, to su Rusini, Hrvati i Ukrajinci. Biskupija ima 32 župe i 22 aktivna svećenika. Katedralna crkva Presvete Trojice nalazi se u Križevcima, a konkatedrala na zagrebačkom Gornjem Gradu posvećena je slavenskim apostolima, Ćirilu i Metodu. Od godine 1966. sjedište biskupije je u Zagrebu. Ovdje je i grkokatoličko sjemenište, najstarija institucija eparhije, koje je izgrađeno u drugoj polovici XVII. stoljeća.

RIJEČKA METROPOLJA

6. Riječka nadbiskupija (Archidioecesis Fluminensis)

Riječka nadbiskupija u sadašnjim je razmjerima nastala 25. svibnja

2000. odlukom pape Ivana Pavla II., diobom tadašnje Riječko-senjske nadbiskupije na Riječku nadbiskupiju i Gospičko-senjsku biskupiju. Sjedište nadbiskupije je u Rijeci, gdje je i katedrala sv. Vida, zaštitnika nadbiskupije. Blagdan sv. Vida slavi se 15. lipnja. Na području nadbiskupije živi oko 214.000 katolika. Nadbiskupija je podijeljena u 90 župa. U njima djeluje oko 120 svećenika, 76 dijecezanskih i 44 redovnička.



Mons. dr. Ivan Devčić,
riječki nadbiskup

7. Krčka biskupija (Diocesis Vegliensis)

U prvim stoljećima kršćanstva na Jadranu su nastajala biskupska sjedišta. Među njima je i Krčka biskupija sa sjedištem u gradu Krku. Na Kvarneru su postojale i Osorska i Rapska biskupija, koje su 1828. godine ukinute i pripojene Krčkoj biskupiji. Tijekom povijesti na teritoriju biskupije više puta događala se reorganizacija zbog promjena državno-političkih odnosa. Od 1933. Krčka biskupija bila je izravno podređena Svetoj Stolici. Osnivanjem Riječke metropolije 1969. go-



Mons. Valter Župan,
krčki biskup

dine Krčka biskupija postala joj je sufraganskom. Zaštitnik biskupije je sv. Kvirin, biskup sisački i mučenik, a suzaštitnici sv. Gaudencije, biskup osorski iz XI. st., i sv. Kristofor, starokršćanski mučenik. Katedrala sv. Kvirina nalazi se u gradu Krku. Krčka biskupija je otočka i ima 51 župa, 63 svećenika i oko 37.000 katolika.

8. Gospičko-senjska biskupija (Diocesis Gopciensis-Seniensis)

Papa Ivan Pavao II. utemeljio je ovu biskupiju 25. svibnja 2000. godine. Njezino područje danas pripada u najslabije naseljene dijelove naše zemlje. Nekoć su na ovom prostoru bila četiri biskupska sjedišta: Senj, Krbava, Modruš i Otočac, kao i brojni samostani. Katedralna crkva nalazi se u Gospiću i posvećena je Navještenju BDM. Biskupija je podijeljena u 85 župa, pripada joj 37 svećenika i ima oko 75.000 katolika.



Mons. dr. Mile Bogović,
gospičko-senjski biskup

9. Porečka i Pulska biskupija (Diocesis Parentina et Polensis)

Crkveno-administrativno uređenje Istre u povijesti susrećemo još 524. godine, kada su ozakonjene biskupije Poreč, Pula, Pićan, Novigrad, Kopar i Trst, te vjerojatno Cissa i Sipar. Porečka biskupija najstarija je i prva u Istri, a njezin prvi biskup bio je sv. Mavro, mučenik. Pulska biskupija nešto je mlađa. Papa Pavao VI. trajno je ujediniio hrvatski dio Istre 1977. godine. Godinu dana kasnije slavi se "Istarska Crkva jedna". Katedrala u Poreču, Eufrazijeva bazilika, pripada spomenicima najviše kategorije u svijetu. Sveti Mavro je zaštitnik grada i biskupije

Poreč, koja je danas ujedinjena s biskupijom Pule. Porečka i Pulska biskupija ima 134 župe, 87 biskupijskih svećenika u biskupiji i 12 koji djeluju izvan biskupije.



Mons. Ivan Milovan,
porečki i pulski biskup



Mons. Antun Bogetić,
porečki i pulski umirovljeni biskup

SPLITSKA METROPOLIJA

**10. Splitsko-makarska nadbiskupija
(Archidioecesis
Spalatensis-Macarscensis)**

Splitsko - makarska nadbiskupija najstarija je biskupija na hrvatskom



Mons. Marin Barišić,
splitsko-makarski nadbiskup



Mons. Ante Jurić,
splitsko-makarski umirovljeni nadbiskup

tlu. Nasljednica je starokršćanske Salone (304. godine). Među najznačajnije događaje novije povijesti svakako se ubraja posjet pape Ivana Pavla II. Splitu, 4. listopada 1998., kada je na splitskom Žnjanu predvodio misno slavlje i pohodio Svetište Gospe od otoka u Solinu. Katedralna crkva na-

lazi se u središtu Splita, posvećena je sv. Dujmu, zaštitniku grada i nadbiskupije. Ima 186 župa, 230 dijecezanskih svećenika i 462.000 vjernika.

**11. Dubrovačka biskupija
(Diocesis Ragusiensis)**

Dubrovačka je biskupija nasljednica biskupije starog Epidaura. Pretpostavlja se da kršćanstvo u ove krajeve





ĐAKOVAČKO-OSJEČKA NADBISKUPIJA



SPLITSKO-MAKARSKA NADBISKUPIJA



nadbiskupija do 1828. godine, kada s pridruženim teritorijem stonske i korčulanske biskupije ulazi u sastav Splitsko-makarske metropolije. Za vrijeme Domovinskog rata gotovo pola biskupije bilo je okupirano, a krajem '91. teško je stradao i sam Dubrovnik. Dubrovačka biskupija danas ima 61 župu, 53 inkardinirana svećenika (i 32 redovnika, no nisu svi u pastoralu), te oko 76.000 vjernika. Zaštitnik biskupije je sveti Vlaho, koji se u Du-

brovniku slavi od 972. godine višednevnom manifestacijom pod nazivom "Festa sv. Vlaho". Od 2009. godine ova Festa je i na Unescovom popisu zaštićene svjetske nematerijalne baštine. Katedralna crkva posvećena je Uznesenju BDM na nebo.

Nakon što je 20 godina bio dubrovački biskup, **mons. dr. Želimir Puljić** od 24. travnja 2010. preuzeo je Zадarsku nadbiskupiju. No, po odluci pape Benedikta XVI. od toga dana je i apostolski upravitelj Dubrovačke biskupije.

12. Hvarska biskupija (Diocesis Pharensis)

Hvarska biskupija utemeljena je 1147. godine. U početku su biskupiji pripadali otoci Mljet i Korčula te Makarsko primorje. Danas su u njezinu sastavu Hvar, Brač, Vis, Šćedro i manji otoci. Sjedište biskupije je u Hvaru, gdje se nalazi katedrala sv. Stjepana, pape i mučenika koja potječe iz XII. stoljeća. On je i zaštitnik grada i biskupije. Biskupija ima 33 svećenika, 46 župa i oko 28.000 vjernika.



Mons. Slobodan Štambuk, hvarski biskup

13. Šibenska biskupija (Diocesis Sibenicensis)

Šibenska biskupija ustanovljena je 1298. godine, a prvi biskup bio je fra Martin Rabljanin, gvardijan samostana sv. Frane. Godine 1828. u biskupiju je uključen i teritorij tada ukinute Skradinske i dio Trogirske biskupije. Katedralna crkva posvećena je sv. Jakovu, a zaštitnik biskupije i grada je sv. Mihovil. Prije Domovinskog rata, za vrijeme kojega je doživjela razaranja, progon stanovnika (oko 25.000) i pogibiju, imala je oko 120.000 katolika. Šibenska biskupija danas je organizirana u 74 župe, u kojima djeluju i redovnici i biskupijski svećenici. Šibenska biskupija ima 40 dijecezanskih svećenika i 50-ak redovnika.



Mons. Ante Ivas, šibenski biskup

14. Kotorska biskupija (Diocesis Cattarensis)

Kotorska biskupija sufraganska je Splitskoj metropoliji, a nalazi se u Crnoj Gori. Kršćanstvo je na ove prostore stiglo vrlo rano, a prvi kotorski biskup Paulus spominje se kao sudionik

dolazi u vrijeme kada je sveti Pavao poslao učenika Tita u Dalmaciju. U početku je ovdje bila biskupija, potom

Kalcedonskog sabora 451. godine. Ova je biskupija poznata i pod nazivom *Zaljev svetaca*, *biskupija hrvatskih svetaca*, jer iz nje potječu: sv. Leopold Bogdan Mandića (+1942.), kapucin iz Herceg Novog, bl. Gracija (+1508) iz Mula, kojega nazivaju i svecem euharistije, bl. Ozana (+1565) rodom iz Crne Gore, te Božja službenica Ana Marija Marović (+1887), utemeljiteljica Družbe zadovoljštine Srca Isusova i Srca Marijina u Veneciji. Katedrala zaštitnika Katora i biskupije, sv. Tripuna, nalazi se u staroj jezgri grada Katora. Biskupija ima oko 10.000 vjernika, 15 inkardiniranih svećenika i 24 župe.



Mons. Ilija Janjić,
koterski biskup

ĐAKOVAČKO-OSJEČKA METROPOLIJA

15. Đakovačko-osječka nadbiskupija (Archidioecesis Diacovensis)

Đakovačko-osječka nadbiskupija obuhvaća Slavoniju. Širenjem kršćanstva u Panoniji i ovdje je organiziran život Crkve, te je za ovaj kraj osnovana Bosanska biskupija, koja se prvi put spominje 1088. godine, a oko 1250. biskup ima sjedište u Đakovu. Nakon što je srijemski dio oslobođen od Turaka, Crkva se reorganizira i na tom području, te 1773. godine nastaje Bosansko-srijemska biskupija sa sjedištem u Đakovu. Od 1963. godine biskupija je nosila ime Đakovačka i Srijemska, a sufraganska je bila Zagrebačkoj metropoliji. U lipnju 2008. godine papa Benedikt XVI. utemeljio je novu Đakovačko-osječku metropoliju te uzdigao biskupiju Đakovačko-osječku na metropolitansko sjedište i u rang nadbiskupije. Kao sufranske dodijelio joj je Srijemsku i Požešku



Mons. dr. Marin Srakić,
đakovačko-osječki nadbiskup
Predsjednik HBK

biskupiju. Đakovačko-osječka nadbiskupija ima oko 450.000 vjernika, 244 svećenika i 152 župe. Katedralna crkva posvećena sv. Petru nalazi se u Đakovu, a zaštitnik nadbiskupije je sv. Ilija, prorok.



Mons. dr. Đuro Hranić,
đakovačko-osječki pomoćni biskup

16. Požeška biskupija (Diocesis Posegana)

Požeška biskupija osnovana je 5. srpnja 1997. godine na teritoriju koji je do tada pripadao Zagrebačkoj nadbiskupiji. Prostire se na području Za-



Mons. dr. Antun Škvorčević,
požeški biskup

padne Slavonije, dijelu Podravine i Posavine. Zaštitnik biskupije je sv. Lovro, a katedrala je posvećena sv. Tereziji Avilskoj. Biskupija pripada Đakovačko-osječkoj metropoliji. Ima oko 300.000 vjernika, 95 župa i 130 svećenika.

17. Srijemska biskupija (Diocesis Sirmiensis)

Srijemska biskupija sufraganska je Đakovačko-osječkoj metropoliji, a nalazi se na području Vojvodine i Srbije. Srijemsku biskupiju, koja je postojala u prva kršćanska vremena, poharali su Huni i Avari. Ugašena je 885. godine smrću biskupa sv. Metoda. Ponovno je osnovana 1231., a 1773. ujedinjena s Đakovačkom biskupijom. Ponovno je 2008. godine osamostaljena odlukom pape Benedikta XVI.. Prema papinoj odluci, srijemski biskup nije član Hrvatske biskupske konferencije, već Međunarodne biskupske konferencije sv. Ćirila i Metoda sa sjedištem u Beogradu. Srijemska biskupija ima 29 župa i 19 svećenika. Katedrala se nalazi u Srijemskoj Mitrovici, a posvećena je sv. Dimitriju.



Mons. Đuro Gašparović,
srijemski biskup

SAMOSTALNA NADBISKUPIJA I VOJNI ORDINARIJAT

(izravno podređeni Svetoj Stolici)

18. Zadarska nadbiskupija (Archidioecesis Iadrensis)

Zadarska biskupija spominje se u VI. stoljeću. Među prvim zapaženim biskupima svakako se ističe ime svetog biskupa Donata, koji je dao izgraditi crkvu Svetog Trojstva u Zadru. Ona se, prema njemu, danas naziva sv. Donat.



Mons. dr. Želimir Puljić,
zadarski nadbiskup

Ovaj biskup u Zadar je iz Carigrada donio i moći sv. Stošije (Anastazije), koja je zaštitnica katedrale i nadbiskupije. Prvotno biskupija, na rang nadbiskupije i metropolije uzdignuta je 1154. godine. Godine 1828., kada se dogodila reorganizacija Crkve u Dalmaciji, Zadar je potvrđen kao metropolija, a Zadarskoj nadbiskupiji pripojena je i Ninska biskupija. No, 1920. godine, nakon Rapalskog ugovora, Zadar je pripao Italiji. Dio nadbiskupije koji je bio slobodan, povjeren je šibenskom biskupu. Nakon teških stradanja u Drugome svjetskom ratu, 1948. godine Zadarska je nadbiskupija obnovlje-

na u svojim starim granicama. Danas je samostalna nadbiskupija, izravno podređena Svetoj Stolici, a njezin nadbiskup član je HBK. Zadarska nadbiskupija ima 117 župa, 79 nadbiskupijskih i 16 redovničkih svećenika, te oko 160.000 vjernika.

19. Vojni ordinarijat (Ordinariatum militare in Croatia)

Na temelju Ugovora o dušobrižništvu katoličkih vjernika, pripadnika oružanih snaga i redarstvenih službi Republike Hrvatske, koji su Sveta Stolica i Republika Hrvatska potpisali u Zagrebu 19. prosinca 1996., Sveta Stolica je 25. travnja 1997. osnovala Vojni ordinarijat u Republici Hrvatskoj. Vojnoj biskupiji pripadaju: vojnici i pripadnici redarstvenih službi te druge osobe stalno zaposlene u oružanim snagama i redarstvenim službama Republike Hrvatske; članovi njihovih obitelji, tj. bračni drugovi i njihova djeca; kadeti vojnih škola i škola redarstvenih službi, kao i oni koji obavljaju službu u vojnim ustanovama ili ustanovama redarstvenih službi; svi vjernici, muškarci i žene pa bili i članovi neke redovničke ustano-

ve, koji stalno obavljaju službu koju im je povjerio Vojni ordinarij ili im je za nju dao svoju suglasnost. Vojna biskupija sastoji se od vojno-redarstvenih kapelanija, u kojima rade svećenici-vojni kapelani, koji imaju prava i dužnosti župnika ili župskih vikara. Od 29 kapelanija, nakon preustroja HV-a, danas ih ima 22. Isto toliko kapelanija je i u policiji. Vojna biskupija ima 30 svećenika. Zaštitnica je BDM – Gospa Velikoga Hrvatskoga Krsnog Zavjeta, a njezin se blagdan slavi 5. kolovoza. Sjedište Vojnog ordinarijata je na zagrebačkom Ksaveru. ●●●



Mons. Juraj Jezerinac,
vojni ordinarij

POPIS (NAD)BISKUPIJA I NJIHOVIH PASTIRA CRKVE U HRVATSKOJ (stanje 2010.)

NAZIV (NAD)BISKUPIJE	IME (NAD)BISKUPA
ZAGREBAČKA METROPOLIJA	
Zagrebačka nadbiskupija	Kardinal Josip Bozanić, nadbiskup
	Mons. dr. Valentin Pozaić, pomoćni biskup
	Mons. dr. Ivan Šaško, pomoćni biskup
	Mons. Mijo Gorski, pomoćni biskup
Varaždinska biskupija	Mons. Josip Mrzljak, biskup
Sisačka biskupija	Mons. dr. Vlado Košić, biskup
Bjelovarsko-križevačka biskupija	Mons. dr. Vjekoslav Huzjak, biskup
Križevačka biskupija - za vjernike grkokatoličkog obreda	Mons. Nikola Kekić, biskup (vladika)
	Mons. Slavimir Miklović, umirovljeni vladika
RIJEČKA METROPOLIJA	
Riječka nadbiskupija	Mons. dr. Ivan Devčić, nadbiskup
Krčka biskupija	Mons. Valter Župan, biskup
Gospičko-senjska biskupija	Mons. dr. Mile Bogović, biskup
Porečka i Pulska biskupija	Mons. Ivan Milovan, biskup
	Mons. Antun Bogetić, umirovljeni biskup

NAZIV (NAD)BISKUPIJE	IME (NAD)BISKUPA
SPLITSKA METROPOLIJA	
Splitsko-makarska nadbiskupija	Mons. Marin Barišić, nadbiskup
	Mons. Ante Jurić, umirovljeni nadbiskup
Dubrovačka biskupija	Mons. dr. Želimir Puljić, apostolski upravitelj
Hvarska biskupija	Mons. Slobodan Štambuk, biskup
Šibenska biskupija	Mons. Ante Ivask, biskup
Kotorska biskupija	Mons. Ilija Janjić, biskup
ĐAKOVAČKO-OSJEČKA METROPOLIJA	
Đakovačko-osječka nadbiskupija	Mons. dr. Marin Srakić, nadbiskup
	Mons. dr. Đuro Hranić, pomoćni biskup
Požeška biskupija	Mons. dr. Antun Škvorčević, biskup
Srijemska biskupija	Mons. Đuro Gašparović, biskup
SAMOSTALNA NADBISKUPIJA I VOJNI ORDINARIJAT	
Zadarska nadbiskupija	Mons. dr. Želimir Puljić, nadbiskup
Vojni ordinarijat	Mons. Juraj Jezerinac, vojni ordinarij